

Załącznik do Uchwały Nr X/54/2011

Rady Gminy Młynarze

Z dnia 25 listopada 2011 roku

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE MŁYNARZE
NA LATA 2011-2016

Listopad 2011

Spis treści:

	str.
1. Wstęp	3
2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.....	4
2.1. Pojęcie przemocy w rodzinie.....	4
2.2. Rodzaje i typy przemocy.....	5
2.3. Fazy cyklu przemocy.....	5
2.4. Rola stereotypów i przekonań na temat przemocy domowej.....	6
2.5. Skutki przemocy w rodzinie.....	6
2.6. Prawo wobec przemocy w rodzinie.....	7
3. Założenia Programu.....	9
4. Wdrażanie Programu.....	10
4.1. Cele Programu	10
4.2. Zadania Programu.....	10
4.3. Przewidywane efekty realizacji Programu.....	12
4.4. Monitoring realizacji Programu.....	12
4.5. Finansowanie Programu.....	12

1. Wstęp

Jednym z nadrzędnych i długofalowych celów polityki prorodzinnej państwa jest tworzenie warunków do pełnego rozwoju i prawidłowego funkcjonowania rodziny oraz zapobieganie występowaniu postaw i zachowań aspołecznych, grożących patologiami, w tym przemocą domową.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) nakłada na samorządy gmin w tym obszarze następujące zadania:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Konieczność podejmowania działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika również z zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.).

Nadrzędnym celem Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie gminy Młynarze na lata 2011-2016 jest ograniczenie na terenie gminy skali problemu, jakim jest przemoc domowa. Cele szczegółowe, jakie będą bezpośrednio osiągane, odnoszą się do całego systemu zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

Zakładając, że niniejszy Program będzie stanowił wspólny strategiczny plan działań wobec przemocy w rodzinie na terenie gminy Młynarze i będzie realizowany przez wszystkie instytucje zobligowane do podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, oczekuje się, że przyczyni się on do stworzenia zintegrowanego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ograniczenia zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin mieszkających na terenie gminy Młynarze.

2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.

2.1. Pojęcie przemocy w rodzinie.

Kiedy myślimy o przemocy, kojarzy się ona nam najczęściej z biciem, popychaniem, kopaniem, znęcaniem się fizycznym nad drugą osobą, zmuszaniem człowieka do upokarzających czynności, stosowaniem przedmiotów lub narzędzi niebezpiecznych, mogących spowodować utratę zdrowia lub życia lub też gwałtem. Jednakże przemocą jest również poniżanie psychiczne człowieka, oczernianie go, wyzywanie, ranienie jego uczuć, niszczenie jego poczucia własnej wartości, niszczenie przedmiotów, do których jest przywiązany, głodzenie, ograniczanie swobody drugiej osoby w sposób przekraczający normy moralne, izolowanie od otoczenia. Przemoc może przybierać wiele form, może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Bez wątplenia należy zaklasyfikować ją do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej.

Mimo, że w relacjach międzyludzkich obecna była od zawsze, o przemocy w rodzinie mówiło się niewiele, jakby nie zauważając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny. Takiego, które w konsekwencji prowadzi do znacznych naruszeń norm moralnych i prawnych, tragicznych skutków psychologicznych, a w skrajnych przypadkach do poważnych okaleczeń i zabójstw.

Dla lepszego rozpoznania zjawiska przemocy w rodzinie konieczne jest jej zdefiniowanie.

Przemoc w rodzinie, zwana także potocznie przemocą domową, zgodnie z treścią art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie to: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1 ustawy, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Z punktu widzenia prawa przemoc w rodzinie jest przestępstwem. Najczęściej stosowany art. 207 Kodeksu karnego dotyczy znęcania się fizycznego lub moralnego nad członkiem rodziny i przewiduje karę pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 5 lat. Z kolei moralne ujęcie zjawiska przemocy w rodzinie pokazuje, że dokonywanie przemocy to krzywdzenie drugiego, słabszego człowieka i jako takie jest złem moralnym. Moralna ocena przemocy powinna powstrzymać sprawców i motywować świadków do pomagania. Psychologiczna perspektywa przemocy domowej zwraca uwagę na cierpienie i bezradność ofiary, ukazuje mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne sterujące przemocą oraz złożone procesy interakcji między sprawcą a ofiarą. Psychologiczne zrozumienie przemocy odgrywa podstawową rolę przy pomaganiu ofiarom w wyzwaniu się od przemocy.

Przemoc w rodzinie:

- jest zjawiskiem wynikającym z działania człowieka – działanie lub zaniechanie działań jest dokonywane przez jednego członka rodziny przeciwko pozostałym,
- jest procesem, gdyż nie pojawia się z nienacka i tworzy cykle,
- ma tendencje do powtarzania się i rzadko jest jednorazowym epizodem,
- jest intencjonalna – zmierza do osiągnięcia jakiegoś celu,
- wykorzystuje przewagę sił, uniemożliwiając samoobronę i opiera się na władzy i kontroli, dominacji i uległości,

- narusza prawa i dobra osobiste krzywdzonego członka rodziny,
- powoduje szkody i cierpienie u osób, których dotyka.

2.2. Rodzaje i typy przemocy:

Wyróżnia się następujące formy:

- **Przemoc fizyczna** – nazywana również gorącą, to każde agresywne zachowanie polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień (m.in.: popychanie, obezwładnianie, szarpanie, policzkowanie, uderzanie pięścią, kopanie, duszenie, rzucanie przedmiotami, użycie przedmiotów lub narzędzi niebezpiecznych, mogących spowodować utratę zdrowia lub życia).

- **Przemoc psychiczna** – nazywana również zimną, to umyślne agresywne działania, wykorzystujące nie tyle siłę fizyczną lecz mechanizmy psychologiczne, powodujące zachwianie u ofiary pozytywnego obrazu własnej osoby, obniżenie u niej poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych. Zachowania sprawcy mają na ogół charakter poniżający lub budzący poczucie zagrożenia i wywołują emocjonalny ból lub cierpienie (m.in.: wyśmiewanie, wyzywanie, krytyka, groźby, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami).

- **Przemoc ekonomiczna** – przejawia się w uniemożliwieniu dostępu do rodzinnych środków finansowych, prowadząc do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy (np. odbieranie zarobionych pieniędzy, niezaspokajanie materialnych potrzeb rodziny, uniemożliwianie podjęcia pracy).

- **Przemoc seksualna** – wymuszenie pożycia seksualnego lub nieakceptowanych i niechcianych przez ofiarę praktyk seksualnych w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy.

- **Zaniedbanie** – stan ciągłego niezaspokajania podstawowych potrzeb fizycznych i emocjonalnych osób zależnych.

Formy przemocy: fizyczna, psychiczna, ekonomiczna i seksualna – mogą się przenikać, ale każda też może występować osobno.

Osobami doświadczającymi przemocy domowej są najczęściej kobiety, dzieci, osoby starsze lub niepełnosprawne, ale bywają też nimi mężczyźni.

Szerokie ujęcie problemu pozwala wyodrębnić:

- typ przemocy, w której sprawcami są dorośli, tj. przemoc wobec partnerki/a, przemoc wobec dziecka,
- typ przemocy, w której sprawcami są dzieci, tj. przemoc wobec rodziców, przemoc wobec rodzeństwa,
- typ przemocy, w której sprawcami mogą być dorośli i dzieci, tj. przemoc wobec osób w podeszłym wieku.

2.3. Fazy cyklu przemocy.

Aby móc lepiej zrozumieć dlaczego osobom doznającym przemocy tak trudno zmienić swoją sytuację, ważne jest przyjrzenie się specyfice relacji między osobą stosującą przemoc a ofiarą. Zdecydowana większość osób nie doświadcza przemocy w sposób ciągły, gdyż przemoc ma tendencję do powtarzania się według określonej, zauważalnej prawidłowości.

W cyklu przemocy występują trzy niezależne fazy, zmienne pod względem swej intensywności i czasu trwania:

- 1) *faza narastającego napięcia* – jest to początek cyklu, który charakteryzuje się wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych,
- 2) *faza ostrej, gwałtownej przemocy* – to druga faza; w której następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji; agresja w tej fazie może być zagrażająca dla zdrowia i życia ofiary, moment zakończenia aktu przemocy zależy wyłącznie od sprawcy i nie ma żadnego związku z zachowaniem ofiary (sygnały jej bólu i cierpienia nie wyciszają agresji),
- 3) *faza „miodowego miesiąca”* – to trzecia faza w czasie, w trakcie której sprawca wyraża swoją skruchę, okazuje żal, obiecuje, że już nigdy więcej nie skrzywdzi ofiary lub po prostu zachowuje się tak jakby przemoc nigdy nie miała miejsca; faza ta jest przemijająca i bez specjalistycznej pomocy kończy się nawrotem przemocy spowodowanym ponownym wzrostem napięcia u sprawcy.

Faza „miodowego miesiąca” zatrzymuje ofiarę w sytuacji przemocy, bo łatwo pod jej wpływem zapomnieć o koszmarze pozostałych dwóch faz. Prawdziwe zagrożenie, jakie niesie za sobą ta faza jest związane z tym, że przemoc w następnym cyklu zazwyczaj jest gwałtowniejsza i za każdym razem narasta. Jeśli już raz doszło do użycia przemocy, będzie ona się powtarzać dopóki nie zostanie przerwana, najczęściej przez interwencję z zewnątrz.

2.4. Rola stereotypów i przekonań na temat przemocy domowej.

Wiele społeczeństw czy środowisk nie reaguje na problem przemocy w rodzinie, wyrażając tym samym przyzwolenie na jej istnienie. Jest to wynikiem funkcjonujących w świadomości społecznej stereotypów i przekonań, które głęboko zapuszczają swoje korzenie i fałszują rzeczywistość. Stereotypy i mity czy przekonania usprawiedliwiają stosowanie przemocy, służą do ukrycia czy zbagatelizowania problemu, przez co utrudniają prawidłowe reagowanie na akty brutalności czy okrucieństwa wobec bliskich. Dają sprawcy sygnał o społecznym przyzwoleniu na stosowanie przemocy, umacniają w nim poczucie bezkarności, zniewalając ofiarę i zmuszając ją do milczenia.

Z punktu widzenia problemu przemocy w rodzinie za najgroźniejsze uważa się stereotypy:

1. **usprawiedliwiający przemoc** – np.: „osoby używające przemocy muszą być chore psychicznie”, „mnie też bili i wyrosłem na porządnego człowieka”, „jak się ciebie nie będą bać, to się z ciebie będą śmiać”, „przemoc jest wtedy, gdy są ślady na ciele”, „przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol”, „przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego”, „to był jednorazowy incydent, który nigdy się nie powtórzy”,
2. **przenoszące odpowiedzialność za przemoc na ofiary** – np.: „sama sobie winna”, „jeśli ktoś jest bity, to znaczy, że na to zasłużył”, „widziały gały, co brały”, „ofiary przemocy w rodzinie akceptują przemoc”, „gdyby ofiara naprawdę cierpiała odeszłaby od sprawcy”, „kobieta odpowiada za ognisko domowe”, „gdyby chciała naprawdę coś zmienić, to już dawno by to zrobiła”,
3. **przekonania izolujące ofiary** – np.: „nie mów nikomu, co się dzieje w domu”, „przemoc w rodzinie to sprawa prywatna, nikt nie powinien się wtrącać”, „policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych”, „gwałt w małżeństwie nie istnieje”, „nie ujawnia się tajemnic rodzinnych”, „nie pierze się rodzinnych brudów publicznie”, „nie można zmienić swojego przeznaczenia”.

2.5. Skutki przemocy w rodzinie

Przemoc może spowodować oprócz szkód fizycznych również trwałe i rozległe następstwa w psychice człowieka. Z powodu wielu następstw takich doświadczeń cierpią nie tylko ci, którzy są ofiarami, ale również bezsilni świadkowie obserwujący akty przemocy, tj. najczęściej dzieci.

A. Konsekwencje doświadczania przemocy przez osoby dorosłe:

- poważne obrażenia ciała,
- wzrost częstości objawów związanych ze stresem (ból głowy, żołądka, pleców),
- przygnębienie, smutek, obojętność, popadanie w depresję, niepokój,
- niekontrolowane wybuchy płaczu, śmiechu, czy agresji,
- zmienność nastrojów, decyzji,
- lęk przed bliskością, nieufność, poczucie zagrożenia, niska samoocena,
- kłopoty z zasypianiem, koszmary nocne, kłopoty z koncentracją,
- zaprzeczanie, obwinianie się, bezradność, adaptacja do przemocy.

B. Konsekwencje doświadczania przemocy przez dzieci, które mogą wystąpić:

- obrażenia cielesne,
- życie w poczuciu ciągłego strachu i zagrożenia,
- brak poczucia bezpieczeństwa i stabilności środowiska wychowawczego,
- liczne schorzenia psychosomatyczne,
- maltretowanie psychiczne może prowadzić do nieprzystosowania interpersonalnego (niski poziom kompetencji społecznych, trudności w kontaktach z rówieśnikami), deficytów intelektualnych (w zakresie możliwości poznawczych, rozwiązywania konfliktów i kreatywności),
- wykorzystywanie seksualne prowadzi do wysokiego poziomu agresji, poczucia osamotnienia, myśli samobójczych, zaburzeń snu, nadpobudliwości, agresji.

Niezwykle istotne jest podkreślenie, iż konsekwencje stosowania przemocy ujawniają się często również po długim czasie, kiedy dziecko dorasta lub też już w jego dorosłym życiu. Odroczone skutki przemocy objawiają się w postaci różnych form niedostosowania społecznego (tj.: trudności w nauce, wagarowanie, ucieczka z domu, udział w nieformalnych młodzieżowych grupach przestępczych, wysoki poziom agresji, nadużywanie alkoholu, branie narkotyków, itp.).

Ponadto zachowania przemocowe są dziedziczone i powielane. Młodzi chłopcy wychowujący się w rodzinach, gdzie mężczyzna znęca się nad kobietą, uczą się agresji wobec kobiet, dziewczynki zaś postrzegają bicie, maltretowanie i wykorzystywanie jako elementy wpisane w rolę kobiety.

C. Społeczne konsekwencje doświadczania przemocy.

- przemoc domowa jako siła niszcząca cały system rodzinny niesie ze sobą ryzyko dziedziczenia przez dzieci zachowań przemocowych i powielania ich w dorosłym życiu,
- niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwała się, niosąc konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i całego społeczeństwa.

2.6. Prawo wobec przemocy w rodzinie

Przemoc domowa jest przestępstwem. Podstawowym przepisem prawa karnego materialnego, związanym z zagadnieniem przemocy w rodzinie, jest **art. 207 Kodeksu Karnego – przestępstwo znęcania**. Przewiduje on karę za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą, małoletnią, nieporadną. Obok znęcania w rodzinie dochodzi także do innych ściganych prawem przestępstw takich jak m.in.:

- uszkodzenie ciała (art. 156 k.k. lub art. 157 § 1 i 2 k.k.) i naruszenie nietykalności cielesnej (art. 217 k.k.),
- pozostawianie osoby, co do której istnieje obowiązek sprawowania opieki, w sytuacjach bezpośrednio zagrażających jej życiu lub zdrowiu (art. 160 §2 k.k.),
- zmuszanie do określonych zachowań (art. 191 § 1 k.k.),
- zgwałcenie (art. 197 k.k.) oraz nakłanianie i zmuszanie do czynów nierządnych przy wykorzystaniu stosunku zależności (art. 199 k.k.),
- doprowadzenie małoletniego poniżej 15 lat do obcowania płciowego lub do poddania się innej czynności seksualnej lub utrwalenie treści pornograficznych z udziałem małoletniego (art. 200 k.k.),
- rozpijanie małoletniego w drodze dostarczania napoju alkoholowego, ułatwiania lub nakłaniania do spożycia takiego napoju (art. 208 k.k.),
- uporczywe uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego (art. 209 k.k.),
- porzucenie małoletniego lub osoby nieporadnej pod względem psychicznym lub fizycznym (art. 210 k.k.),
- zniewaga (art. 216 § k.k.),
- kradzież na szkodę osoby najbliższej (art. 278 §4 k.k.) lub kradzież z włamaniem (art. 279 k.k.)
- przywłaszczenie (art. 284 k.k.) lub niszczenie mienia (art. 288 k.k.).

Od 2005 r. funkcjonuje ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc. Ustawa zobowiązuje osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych powzięły podejrzenie o występowaniu przemocy w rodzinie, do niezwłocznego zawiadomienia o tym Policji lub Prokuratora (art. 12).

3. Założenia Programu.

Tworzenie skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie obejmuje 4 podstawowe obszary działań, które skierowane są do różnych odbiorców.

1) Działania uprzedzające (diagnozujące, informacyjne, edukacyjne):

podejmowane w ramach profilaktyki, ukierunkowane są na promocję zdrowia rodziny, reprezentującej ogólnie pozytywne wartości i styl życia oraz zapobieganie przemocy w rodzinie. Kierowane są do ogółu społeczeństwa, a także osób pracujących z ofiarami i sprawcami przemocy w rodzinie.

2) Działania interwencyjne:

tj. opiekuńcze, kierowane do osób doznających przemocy, a pouczające i izolujące kierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.

3) Działania wspierające:

psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne i inne, kierowane do ofiar przemocy.

4) Działania korekcyjno-edukacyjne:

kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Młynarze na lata 2011-2016 w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie lub oddziaływania na sprawców, a także podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oparty jest na następujących zasadach:

- wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej, instytucji, organizacji pozarządowych, kościoła, policji, sądu, innych środowisk i osób fizycznych, uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie i jej negatywnym następstwom,

- jawności działań podmiotów realizujących zadania programowe z poszanowaniem godności, tak ofiary, jak i sprawcy,

- szczególnej ochronie dzieci, zachowaniem ich prawa do wychowywania się w rodzinie, osób starszych i niepełnosprawnych w zakresie właściwej opieki i pielęgnacji, poprzez udzielenie w rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

Do realizacji Programu i tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie włącza się jako **realizatorów**:

- władze samorządowe,
- Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Młynarach,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Młynarach,
- Komisariat Policji w Różanie,
- Szkoły i Przedszkole funkcjonujące na terenie gminy Młynarze,
- Gminną Bibliotekę Publiczną,
- placówkę służby zdrowia,
- prokuratura i sąd wraz ze służbami kuratorskimi,

- kościół (parafia),
- organizacje pozarządowe,
- osoby fizyczne i społeczności lokalne poszczególnych sołectw.

Adresaci Programu:

- ofiary przemocy,
- sprawcy przemocy,
- przedstawiciele instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie,
- przedstawiciele władz lokalnych,
- społeczność lokalna gminy Młynarze.

4. Wdrażanie Programu

4.1. Cele Programu

Cel główny:

Zmniejszenie rozmiaru przemocy w rodzinach mieszkających na terenie gminy Młynarze oraz skutków stosowania przemocy.

Cel główny Programu będzie realizowany poprzez poniższe cele szczegółowe:

- 1) Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-edukacyjne.
- 2) Skuteczne i efektywne zwalczanie przemocy
- 3) Zwiększenie kompetencji zawodowych pracowników służb, instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
- 4) Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy.

4.2. Zadania Programu.

1. Podejmowanie i realizowanie zintegrowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy i ofiar przemocy w rodzinie poprzez:
  - 1) Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społeczności lokalnej dotyczącej przemocy domowej.

L.p.	Zadania	Realizatorzy
1	Rozwój form spędzania czasu wolnego celem wzmocnienia więzi rodzinnych, prowadzenie zajęć edukacyjno-wychowawczych	GOPS, Placówki Oświatowe
2	Realizacja Programów Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie	GOPS, Urząd Gminy, Placówki Oświatowe
3	Realizacja Programów Profilaktycznych w placówkach oświatowo-edukacyjnych uwrażliwiających dzieci i młodzież na problem przemocy w rodzinie oraz sposób radzenia sobie ze stresem i agresją.	Placówki Oświatowe, GOPS, GKPiRPA
4	Organizacja kampanii profilaktyczno-edukacyjnych przeciw przemocy domowej	GOPS, Policja, Placówki Oświatowe, GKPiRPA
5	Edukacja osób pochodzących z tzw. grup ryzyka	GOPS, GKPiRPA, Policja, Służba

	Zdrowia, Placówki Oświatowe
--	-----------------------------

- 2) Pomoc zmierzająca do przerwania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie negatywnych następstw występowania przemocy u ofiar i świadków przemocy.

L.p.	Zadania	Realizatorzy
1	Realizacja zintegrowanych i skoordynowanych działań Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, GKPiRPA
2	Interwencje w przemocy domowej	Policja, GOPS, Służba Zdrowia, Placówki Oświatowe
3	Interwencje w przemocy wobec dzieci	Policja, GOPS, Służba Zdrowia, Placówki Oświatowe
4	Opracowanie i realizacja planów pomocy ofiarom i świadkom przemocy	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS
5	Zawiadomienie Policji lub Prokuratora o domniemaniu popełnienia przestępstwa znęcania się nad rodziną	GOPS, Placówki Oświatowe, Służba Zdrowia
6	Planowanie i realizacja zadań pomocowych w Zespole Interdyscyplinarnym	GOPS, Placówki Oświatowe, Policja, Służba Zdrowia

- 3) Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

L.p.	Zadania	Realizatorzy
1	Szkolenia przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin dotkniętych przemocą	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, GKPiRPA

- 4) Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-edukacyjne.

L.p.	Zadania	Realizatorzy
1	Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, GKPiRPA, Placówki Oświatowe, Służba Zdrowia
2	Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, GKPiRPA

- 5) Przerwanie stosowania przemocy przez sprawcę.

L.p.	Zadania	Realizatorzy
1	Stosowanie działań w ramach procedury „Niebieska Karta”	Policja, GOPS, GKPiRPA, Służba Zdrowia, Placówki Oświatowe
2	Kierowanie sprawców przemocy do programów psychokorekcyjnych	Policja, GOPS, GKPiRPA
3	Stosowanie wobec uzależnionych sprawców przemocy procedury sądowego zobowiązania do leczenia	GKPiRPA, Policja

4.3. Przewidywane efekty realizacji Programu.

1. Pogłębienie wiedzy społeczności lokalnej gminy Młynarze o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
2. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
3. Zwiększenie zaangażowania się społeczności lokalnej w sprawy związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.
4. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom doznającym przemocy.
5. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.
6. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy domowej.

4.4. Monitoring realizacji Programu.

Monitorowanie Programu będzie prowadzone przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Młynarach, na podstawie zebranych informacji, przekazywanych przez jednostki uczestniczące w jego realizacji. Ostateczne efekty realizacji Programu zostaną podsumowane w roku 2016, po zakończeniu przewidzianego okresu jego realizacji i zostaną przedstawione Radzie Gminy Młynarze.

4.5. Finansowanie Programu.

Program będzie finansowany ze środków budżetu gminy Młynarze, dofinansowany ze środków własnych gminy przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

PRZEWODNICZĄCA

Rady Gminy

Agnieszka Jabłonowska